

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκριμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα (1932)

Τιμηθὲν διὰ τοῦ Ἀργυροῦ Μεταλλίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἐτησία δραχμὲς 100. Ἐξά-
μνην δραχ. 55. Τρίμνην δραχ. 30.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50,
Αμερικῆς δολλάρια 3.— Ἀγγλίας καὶ ὧλων ἐν γέ-
νει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.
Ἐξάμνηνοι καὶ Τρίμνηνοι ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδέποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 43ος

Ἀθῆναι, 14 Νοεμβρίου 1936

Ἔτος 58ον.—Ἀριθ. 50

ΟΙ ΕΞΩΦΡΕΝΙΚΕΣ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ ΤΟΥ ΠΕΤΡΟΥ ΑΝΤΙΦΕΡ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

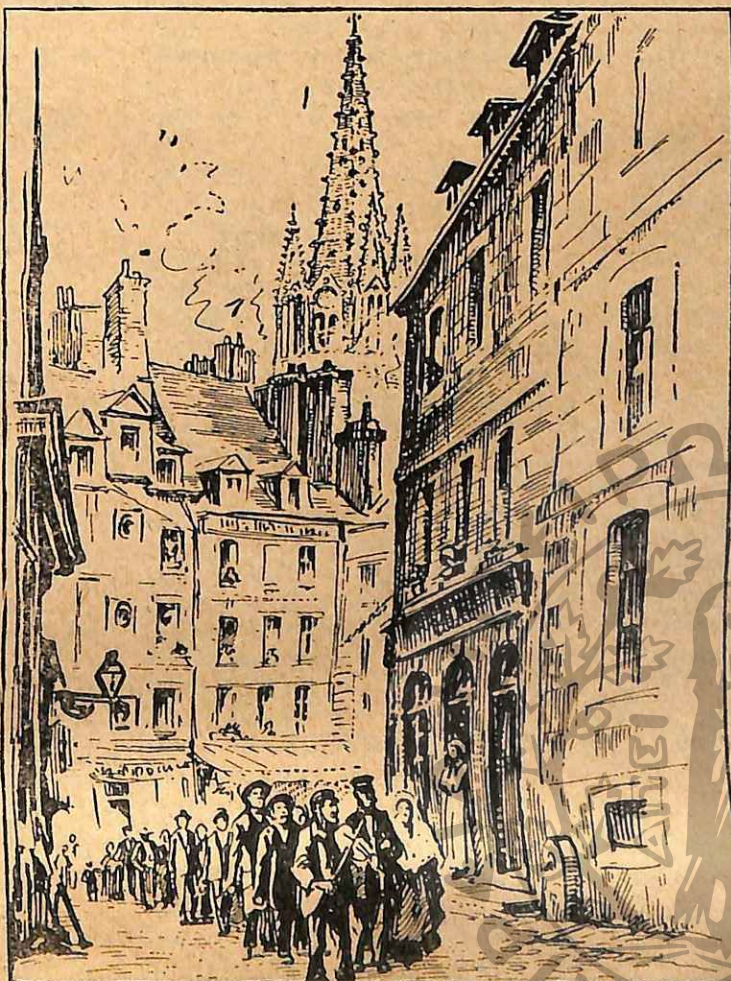
Στὸ Σαλιν-Μαλό, ὅπου ὁ Ἀντιφέρ, ὁ Ζυχέλ κι' ὁ Ζιλδὰς ἔφτασαν τὴν ἄλλη μέρα, οἱ φίλοι τους, ὁ κόσμος, τοὺς ὑποδέχθηκαν καλὰ. Ἀπὸ πίσω τους ὁμῶς, τοὺς κοροῦδευαν λιγάκι γιὰ τὴν ἀποτυχία. «Πῆγαν γιὰ μαλί, ἔλεγαν, καὶ γύρισαν κουρεμμένοι». Μὰ γι' αὐτὸ ἴσως κι' ὁ Ἀντιφέρ κλείσθηκε, καθὼς εἶπαμε, στὸ σπίτι του καὶ στὴν κάμαρά του. Πεντάρα δὲν ἔδινε γιὰ κανένα. Μασσοῦλιζε πάντα τὰ χαλκία του — εἶχε φέρει δλάκερη συλλογὴ — καὶ κάθε τόσο ξεδίπλωνε καὶ ξαναδιάβαζε τὴν περγαμηνὴ τῆς Σπιτοβέργης. Γιὰ φαντάσου ἀτυχία, νὰ εἶναι φαγωμένη κι' ἀδιάβαστη στὸ τέλος, ἐκεῖ ποὺ ἔλεγε τὰ σπουδαιότερα;.. Μόνο μερικὲς λέξεις εἶχε καταφέρει νὰ διαβάσῃ ὁ Ζυχέλ: ἓνα «νόμο» ἓνα «γεωμετρικόν», ἓνα «ἀν σύρουμε» (τί;) καὶ ἓνα «πόλο». Τί ἐσήμαιναν αὐτά; τοῦ χάκου ὁ Ζυχέλ προσπαθοῦσε νὰ τὰ χέλ προσπαθοῦσε νὰ τὰ συμ-συνδυάσῃ, νὰ τὰ συμπληρώσῃ, νὰ μαντέψῃ τὰ κενά, νὰ βγάλῃ νόημα. Τὸ νησάκι Νο 4 μὰ. Τὸ δὲν θὰ βρισκόταν ποτὲ κι' ὁ θησαυρὸς θὰ ἔμενε θαμμένος, χαμένος, γιὰ πάντα.

Ὁ μόνος ἄνθρωπος ποὺ ἐδόξαζε γι' αὐτὴ τὴν ἀπώλεια τὸν Θεὸ — ὁ

στερα ἴσως ἀπὸ τὸν Ζυχέλ πρὶν πάρῃ τὴν Ἐνογάτη, κι' ἀπὸ τὴν Ἐνογάτη πρὶν πάρῃ τὸν Ζυχέλ — ἦταν ὁ αἰδεσιμώτατος Τρυκόμελ ποὺ ἐξακολουθοῦσε τὰ κηρύγματά του στὸ Ἐδιμβούργο κατὰ τοῦ πλοῦτου καὶ τῶν γηγένων ἀγαθῶν. Πόσοι ἄνθρωποι ἐ-

σώθηκαν ἀπὸ τὴν ἁμαρτία καὶ τὴν κόλαση, γιὰ νὰ χαθοῦν ἑκατὸν ἑκατομμύρια! Ὅσο γιὰ ἐκείνον ποὺ ἐπάτησε νύχτα τὸ σπίτι του καὶ τὸν κακομεταχειρίσθηκε τόσο, ἐπλήρωνε τώρα τίς ἁμαρτίες του σὲ μιὰ ἀγγλικὴ φυλακὴ. Πραγματικῶς, ὁ κακούργος Σαοὺκ πιάστηκε στὴ Γλασκώδη, ἐνῶ ἦταν ἑτοιμὸς νὰ μπαρκαρισθῇ κι' αὐτὸς γιὰ τὴ Νορβηγία, δικάσθηκε καὶ καταδικάσθηκε σὲ εἰρκτὴ πέντε ἐτῶν. Κι' αὐτὸς εἶναι ὁ λόγος ποὺ δὲν πῆγε κι' αὐτὸς στὴ Σπιτοβέργη οὔτε πρὶν ἀπὸ τὸν Ἀντιφέρ οὔτε μετὰ. Μὰ κι' ἂν πῆγαινε, τί θάκανε; Ἐνα παλιόχαρτο μόνον θὰ ἔπαιρνε χωρὶς καμμιά ἀξία. Ὁ Ἀντιφέρ ὁμῶς, ἂν ἔβρισκε ἀνοιχτὸ καὶ συλημένο τὸν κρυφώνα τῆς Σπιτοβέργης, θὰ ἐνόμιζε πὼς τὸν ἐπρόλαβε ὁ Σαοὺκ, καὶ βέβαια θὰ ἔσκαζε ἀπ' τὸ κακό του.

Τώρα τουλάχιστο ζοῦσε καί, ὅπως δὴποτε ἐγκαρτεροῦσε. Ἡ ζωὴ στὸ σπίτι του εἶχε ξαναρχίσει σχεδὸν ἡ ἴδια. Ὁ Τρεγκομαίν, ὁ καλὸς γείτονας, ἦταν πάλι ὁ μόνος φίλος. Συχνὰ πῆγαινε νὰ βλέπῃ τοὺς ἀγαπημένους του νιόπαντρους, ποὺ ἦταν τώρα τόσο εὐτυχισμένοι, καὶ νὰ ἐνθαρρύνῃ τὴν Ἐνογάτη ποὺ μελαγχολοῦσε, ὅταν συλλογίζεταν πὼς σὲ λίγο θὰ τῆς ἔφευγε ὁ ἄντρας της γιὰ ταξίδι. Πραγματικῶς, ἡ ναυπήγησις τοῦ μεγάλου καραβιοῦ τῆς Ἐταιρείας του, ὅπου ὁ Ζυχέλ θὰ ὀνηρετοῦσε ὡς ὑπο-

Ἀπὸ τὸ σπίτι τοῦ Ἀντιφέρ ξεκίνησε μιὰ γαμήλια συνοδεία μετὰ τὸν Ζυχέλ καὶ τὴν Ἐνογάτη μπροστά. (Σελ. 498, στ. γ).

πλοίαρχος, κόντευε να τελειώσει. Σε τρεις μήνες το πολύ, το καινούργιο τρικάρτο θα έκανε το πρώτο του ταξίδι στις Ίνδιες.

Συχνά, έννοείται, μιλούσαν για τη μάταιη περιπλάνησή τους σε τόσες θάλασσες και τόσες στεριές, και για την κατάσταση του καίμενου του θείου του που ήταν πάντα απελπιστική. Γιατί καμιά έλπιδα δεν είχαν πώς ο καπετάν-Αντιφέρ θα ξαναγινόταν ποτέ σωστός άνθρωπος. Μια μέρα, ο Ζιλδας είπε του Ζυχέλ:

— Εξέρεις τί σκέπτομαι, παιδί μου;

— Τί, κύριε Τρεγκομαίν;

— Πώς ο θεός σου θάταν κάπως καλύτερα, αν είχε μάθει πού βρίσκεται ο θησαυρός, κι' ως μὴν ἐπρόκειτο να τὸν πάρῃ ποτέ.

— Μπορεῖ, κύριε Τρεγκομαίν. Ἐκεῖνο πού τὸν κάνει νὰ λυσσᾷ εἶναι πού ἔβαλε στὸ χέρι ἐκεῖνο τὸ χαρτί καὶ δὲν μπόρεσε νὰ διαβάσῃ τίς τελευταῖες ἀράδες, πού ἔλεγαν χωρὶς ἄλλο πού βρίσκεται τὸ νησάκι Νο 4.

— Κι' ἦταν τὸ τελευταῖο, παιδί μου! Τὸ χαρτί τὸ λέει καθαρά.

— Ὁ θεός μου τὸ φύλαξε, καὶ κάθε λίγο τὸ βγάζει, τὸ διαβάσει καὶ τὸ ξαναδιαβάσει...

— Τὸ ξέρω. Μὰ τί βγαίνει; Πρέπει νὰ τὸ πάρῃ πιά ἀπόφαση. Ποτέ δὲν θὰ βρεθῇ ὁ θησαυρὸς τοῦ Καμύλκ πασᾶ, ποτέ.

Αὐτὸ ἦταν τὸ μόνο βέβαιο. Ἐκτὸς πιά ἂν γινόταν πάλι κανένα θαῦμα, ὅπως τότε μὲ τὸ μήκος πού βρέθηκε «κεντημένον» στὸν ὦμο τοῦ παπᾶ...

Γι' αὐτὰ ὅλα ὁ Ζυχέλ μιλοῦσε συχνὰ καὶ μὲ τὴν Ἐνογάτη. Δὲν τὸν στενοχωροῦσε τόσο ὁ χωρισμὸς πού ἐπλησίαζε—ἦταν συνηθισμένο αὐτό, σ' ὅλα σχεδὸν τὰ σπίτια τοῦ Σαίν-Μαλό, οἱ ἄντρες, ναυτικοί, ἔφευγαν κι' ἄφιναν μόνες τίς γυναῖκες τους γιὰ λίγο ἢ πολὺν καιρὸ—ὅσο τὸν ἔθλιβε ἡ κατάσταση τοῦ θείου του. Πῶς θὰ τὸν ἄφινε ἔτσι; Καὶ θὰ τὸν ἔβρισκε ζωντανό, ὅταν θὰ γύριζε;

Ὁ Ζυχέλ συλλογιζόταν κάπου κάπου καὶ τὸ ἔγγραφο τῆς Σπιτοβέργης μὲ τίς τελευταῖες ἀδιάβαστες γραμμές. Τοῦ ξινάρχουνταν οἱ αὐσύνδετες ἐκεῖνες λέξεις καὶ προσπαθοῦσε νὰ τίς συνδέσῃ, νὰ συμπληρώσῃ τὰ μεταξὺ τους κενὰ καὶ νὰ βγάλῃ κάποιο νόημα. Ἀλλ' ἀδύνατο. Κι' ἔλεγε πῶς ὁ γρίφος θὰ ἔμενε ἄλυτος γιὰ πάντα.

Μια μέρα—15 Ὀκτωβρίου—ὁ Ζυχέλ κι' ἡ Ἐνογάτη μιλοῦσαν ἡσυχα στὴν κάμαρά τους. Ἐκανε λίγο κρύο καὶ τὸ τζάκι ἦταν ἀναμμένο.

— Πολλὲς φορές, τοῦ εἶπε ἄξαφνα ἡ Ἐνογάτη, στὸ διάστημα τοῦ

μεγάλου αὐτοῦ ταξιδιοῦ, μοῦ ἔγραψες. Ἐχω φυλαγμένα τὰ γράμματά σου πού τὰ διαβάζω καὶ τὰ ξαναδιαβάζω. Ἀλλὰ δὲν μποροῦσες νὰ μοῦ γράφῃς κι' ὅλα τὰ συμβάντα, μ' ὅλες τίς λεπτομέρειες. Θέλεις νὰ μοῦ τὰ διηγῇθῃς σήμερα;

— Πρὸς τί; ἔκαμε ὁ Ζυχέλ.

— Γιὰ νὰ περάσῃ ἡ ὥρα. Ἐπειτα θὰ μοῦ ἔδινε τόση εὐχαρίστηση! Ὁ ἐνόμιζα πῶς εἶμαι κοντὰ σου στὸ βαπόρι, στὸ σιδηρόδρομο, στὸ καραβάνι...

— Ναί, μὰ χρειάζεται κι' ἕνας χάρτης γιὰ νὰ παρακολουθήσῃς καλύτερα τὸ δρομολόγιό μας.

— Νὰ ἡ ὑδρόγειος σφαῖρα. Δὲν κάνει;

— Δαμπρά!

Ἡ Ἐνογάτη πῆρε ἀπ' τὴ γραφεῖο τοῦ Ζυχέλ μιὰ σφαῖρα μὲ μετάλλينو πόδι καὶ τὴν ἔβαλε στὸ τραπέζι μπροστὰ στὸ τζάκι. Ὁ Ζυχέλ κάθισε κοντὰ τῆς, γύρισε τὴ σφαῖρα γιὰ νὰ ῥθῃ μπροστὰ τῆς ἡ Εὐρώπη, καὶ τῆς ἔδειξε μὲ τὸ δάκτυλο τὸ Σαίν-Μαλό.

— Ἀπὸ δὴ ξεκινήσαμε, εἶπε, κι' ἐδῶ πρωτοπήγαμε...

Καὶ τὸ δάκτυλό του, πηδώντας ἀπὸ τὴν Εὐρώπη στὴν Ἀφρική, σταμάτησε στὸ Σουέζ. Ἐπειτα πέρασε τὴν Ἐρυθρὰ Θάλασσαν, τὴν Ἰνδική, καὶ σταμάτησε στὸ ἱμανάτο τῆς Μασκάτης.

— Καὶ τὸ νησάκι Νο 1 εἶν' ἐδῶ κοντὰ; ρώτησε ἡ Ἐνογάτη.

— Ναί, σ' αὐτὸν τὸν κόλπο...

Γυρίζοντας ἔπειτα τὴ σφαῖρα, ὁ Ζυχέλ ἔφθασε στὴν Τύνιδα, ὅπου βρῆκαν τὸν Ζαμπουκό, ἔσχισε ὅλη τὴ Μεσόγειο, στάθηκε στὸ Δακάρ, πέρασε τὸν Ἰσημερινό, κατέβηκε τὴν ἀφρικανικὴ ἀκτὴ καὶ στάθηκε στὸν ὄρμο Μα-Γιούμπα.

— Ἐδῶ δὲν εἶναι τὸ νησάκι Νο 2;

— Ἀκριβῶς!

Ὁ Ζυχέλ, μὲ τὸ δάκτυλο πάντα στὴ σφαῖρα, ἀνέβηκε πάλι τὴν Ἀφρική, πῆδησε στὴν Εὐρώπη, στάθηκε στὸ Ἐδιμβούργο, ὅπου βρῆκαν τὸν Τρυκόμελ, κι' ἀπὸ κεῖ, προχωρώντας στὰ βορεινὰ, στάθηκε στὴ Σπιτοβέργη.

— Νὰ καὶ τὸ νησάκι Νο 3, εἶπε ἡ Ἐνογάτη. Κάπου ἐδῶ δὲν εἶναι;

— Ναί, Ἐνογάτη μου, τὸ νησάκι Νο 3 εἶναι μᾶς περίμενε ἡ μεγαλύτερη ἀπογοήτευση!

Ἡ Ἐνογάτη ἔμεινε σκεπτική, κοιτάζοντας τὴ σφαῖρα. Ἐπειτα ρώτησε:

— Μὰ γιατί τάχα ὁ Καμύλκ-πασᾶς διάλεξε αὐτὰ τὰ τρία νησάκια, τὸ ἕνα κατόπι τοῦ ἄλλου;

— Ἐξέρω κι' ἐγώ; ἀποκρίθηκε ὁ

Ζυχέλ. Αὐτὸ δὲν θὰ τὸ μάθουμε ποτέ. Κι' ὅμως αὐτὰ τὰ τρία νησάκια πρέπει νὰ συνδέονται μεταξύ τους κατὰ ἕνα γεωμετρικὸ νόμο, ὅπως λέει τὸ τελευταῖο χαρτί πού βρήκαμε. Ἐπειτα ὑπάρχει κι' ἡ λέξη πόλος πού μὲ σκανδαλίζει...

Κι' ὁ Ζυχέλ σάπασε, συλλογιζόμενος πάλι τὸ πρόβλημα πού τόσο τὸν ἀπασχολοῦσε... Ἡ Ἐνογάτη, καθὼς ἐκεῖνος ἔμεινε σκεπτικός, διασκέδαζε παρακολουθώντας στὴ σφαῖρα μὲ τὸ δάκτυλο ὅλο τὸ δρομολόγιό τοῦ ταξιδιοῦ. Στάθηκε πρῶτα στὴ Μασκάτη, ἔπειτα, διαγράφοντας καμπύλη, στὴ Μα-Γιούμπα, ἔπειτα, ἀκολουθώντας τὴν ἴδια καμπύλη, στὴ Σπιτοβέργη καὶ τέλος, χωρὶς νὰλλάξῃ καμπύλη, ξαναγύρισε στὸ σημείο ἀπ' ὅπου εἶχε ξεκινήσει, δηλαδή στὸ Σαίν-Μαλό.

— Μπᾶ! φώναξε ἄξαφνα αὐτὸς εἰν' ἕνας σωστός κύκλος! Τὸ ξέρεις πού ταξιδέψατε κυκλικά;

— Κυκλικά; ἔκαμε ὁ Ζυχέλ.

— Μὰ ναί! ἐκάματε μιὰ περιφέρεια κύκλου πάνω στὴν ὑδρόγειο σφαῖρα!

— Περιφέρεια κύκλου! φώναξε ἐκπληκτὸς ὁ Ζυχέλ.

Σηκώθηκε, ἔσκυψε πάνω στὴ σφαῖρα, ἔγραψε μὲ τὸ δάκτυλο τὴν ἴδια περιφέρεια πού εἶχε διαγράψῃ κι' ἡ Ἐνογάτη, καὶ... ἔβγαλε μιὰ κραυγή.

Ἡ Ἐνογάτη τὸν κοίταξε φοβισμένη. Τί ἔπαθε; Μὴν τρελλάθηκε κι' αὐτὸς σὰν τὸ θεῖό τους;

Ὁ Ζυχέλ ξαναφώναξε σὰν τὸν Ἀρχιμῆδη:

— Εὐρηκα!

— Τί πράγμα;

— Τὸ νησάκι Νο 4!

Ἀφίνοντας κατασαστισμένη τὴν Ἐνογάτη, τρέχει στὸ παράθυρο, τὸ ἀνοίγει καὶ φωνάζει τὸ γείτονά τους:

— Κύριε Τρεγκομαίν!... Κύριε Τρεγκομαίν!... Ἐλάτε γρήγορα!

Ὁ καυμένος ὁ Ζιλδας ἔτρεξε.

— Τί συμβαίνει; ρώτησε μὲ κάποιο φόβο.

— Ἐπὶ τέλους τὸ βρήκα! τοῦ εἶπε ἀκτινοβολώντας ἀπὸ χαρά.

— Ποιό, παιδί μου;

— Βρῆκα πῶς τὰ τρία νησάκια συνδέονται μεταξύ τους γεωμετρικῶς καὶ ποιὰ εἶναι ἡ θέση πού πρέπει νὰ κατέχῃ τὸ τέταρτο!

— Εἶναι δυνατό; φειθύρισε ὁ Ζιλδας, πού κι' αὐτὸς φοβόταν τώρα μὴν τρελλάθηκε ὁ νέος του φίλος.

— Ὁχι, ὄχι, χαμογέλασε ὁ Ζυχέλ πού μάντεψε τὴ σκέψη του. Εἶμαι πολὺ καλὰ στὴν ὑγεία μου. Ἀκοῦστε.

— Ἀκούω.

— Τὰ τρία νησάκια... δὲν τὸ εἶ-

χα προσέξει... βρίσκονται στὴν περιφέρεια ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ κύκλου. Λοιπόν, ἂς φαντασθοῦμε καὶ τὰ τρία σ' ἕνα ἐπίπεδο· κι' ἂς τὰ ἐνώσουμε δυὸ-δυὸ μὲ μιὰ εὐθεῖα γραμμὴ—τὴ γραμμὴ πού πρέπει «νὰ πάρωμεν» καθὼς λέει τὸ ἔγγραφο τῆς Σπιτοβέργης—κι' ἂς ὑψώσουμε ἀπὸ μιὰ κάθετο στὸ μέσο καθεμιᾶς ἀπ' αὐτὲς τίς δυὸ γραμμές. Οἱ δυὸ κάθετες θὰ συναντηθοῦν στὸ κέντρο τοῦ κύκλου, καὶ σ' αὐτὸ τὸ κεντρικὸ σημεῖο, σ' αὐτὸ τὸν «πόλο» ὅπως λέει τὸ ἔγγραφο,—καὶ φυσικά, ἀφοῦ πρόκειται περὶ σφαίρας—θὰ βρίσκεται τὸ νησάκι Νο 4!

Ἀπλούστατο, καθὼς βλέπετε, γεωμετρικὸ πρόβλημα πού ὁ Καμύλκ-πασᾶς, καλὸς μαθηματικός, θὰ τὸ κατέστρωσε μαζί μὲ τὸν πλοίαρχο Ζό. Ἄν ὁ Ζυχέλ δὲν τὸ ἔλυσε ἀμέσως, ἦταν πού δὲν ἐπρόσεξε πῶς τὰ τρία νησάκια κατεῖχαν τρία σημεῖα μιᾶς περιφέρειας κύκλου. Τὸ κομψὸ δακτυλάκι τῆς Ἐνογάτης τὸν ἔκαμε νὰ τὸ ἰδῇ.

— Κοιτάξτε τώρα, ἐξακολούθησε βάζοντας τὴ σφαῖρα μπροστὰ στὸν Ζιλδα. Νὰ ὁ κύκλος πού σᾶς λέω.

Κι' ἄρχισε νὰ τὸν διαγράφῃ, περνώντας ἀπ' ὅλα τὰ σημεῖα πού ὁ Καμύλκ μποροῦσε νὰ εἶχε διαλέξει ἐπίσης: Μασκάτη, πορθμὸς Μπάμπ-Ἐλ-Μαντέμπ, Ἰσημερινός, Μα-Γιούμπα, νησιὰ τοῦ Πράσινου Ἀκρωτηριοῦ, τροπικὸς τοῦ Καρκίνου, Φάρουελλ στὴ Γροιλανδία, Σπιτοβέργη, θάλασσα τοῦ Καρα, Τομπόλοκ στὴ Σιδηρία, Χερὰ στὴν Περσία... Ὅστε ἂν ὁ Ζυχέλ εἶχε δίκιο, τὸ νησάκι Νο 4 θὰ κατεῖχε τὸ κέντρο αὐτοῦ τοῦ κύκλου, γιατί, τι ἰσχύει γιὰ ἕναν κύκλο σ' ἐπίπεδο ἐπιφάνεια, ἰσχύει καὶ γιὰ ἕναν κύκλο σ' ἐπιφάνεια σφαιρική, ὁπότε τὸ κέντρο του λέγεται πόλος (*).

Ἡ χαρὰ τοῦ Ζυχέλ ἦταν ἀπερίγραπτη. Καὶ προπάντων γιὰ τὸν δόξησε στὴ λύση ἡ ἀγαπημένη του Ἐνογάτη.

— Αὐτὴ, αὐτὴ τὸ βρήκε! ἔλεγε καὶ ξανάλεγε. Κύριε Τρεγκομαίν, χωρὶς τὴν Ἐνογάτη, δὲν θὰ μοῦ ἐρχόταν ποτέ ἡ ἰδέα!

Ἐνθουσιασθήκε ἐπιτέλους κι' ὁ Ζιλδας. Κι' ἄρχισε νὰ χορεύῃ στὴν κάμαρα μὲ χάρη ἐλέφαντα, τραγου-

(*) Ἄν ἔχετε ὑδρόγειο σφαῖρα, μπορεῖτε νὰ διαγράψετε καὶ σὰς αὐτὸν τὸν κύκλο. Μὲ τὴ λέξη «πόλος» ἂς μὴν πηγαῖν ὁ νοῦς σας στὸ Βόρειο ἢ στὸ Νότιο Πόλο. Κάθε σημεῖο τῆς σφαίρας μπορεῖ νὰ εἶναι τὸ κέντρο ἑνὸς κύκλου χαραγμένου ἐπάνω τῆς, ἐπομένως ἕνας πόλος τῆς ἴδιας σφαίρας.

δώντας τρελλὰ καὶ δυνατὰ τὸ παλιὸ τραγούδι τοῦ Ἀντιφέρ:

Τὸ μῆ, μωρέ, τὸ μῆ
Τὸ μήκος μου, μωρέ,
Στὰ χέρια μου κρατῶ.

Θὰ πάῃ μὲ τὸ πλά
Τὸ πλάτος μου, μωρέ,
Νὰ βρῇ τὸ θησαυρὸ!

(Ἀκολουθεῖ)

Γ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Ο ΑΡΣΑΚΗΣ

Ἀγαπητοί μου,

ΓΙΑΤΙ τὰ παρθεναγωγεῖα τῆς Φιλεκαπαιδευτικῆς Ἑταιρείας, κι' ἐδῶ καὶ παντοῦ, ἐνομάζονται Ἀρσάκεια; Τὸ ξέραμε: ἀπὸ τὸ ὄνομα ἐκείνου πού ἔδωσε τὰ χρήματα γιὰ νὰ γίνουν—τὸν χορηγῶ, τὸν εὐεργέτη Ἀρσάκη. Ἀλλὰ τί ἄνθρωπος ἦταν αὐτός, πού ζοῦσε, τί ἔκανε; Δὲν ξέραμε τίποτα! Ἐνας πλούσιος ὁμογενής,—ἐλέγαμε—ἀπ' αὐτοὺς πού κάνουν περιουσία ἐμπορευόμενοι, συνήθως στὸ ἐξωτερικό, κι' ὕστερα, ἀπὸ φιλοπατρία καὶ ἀπὸ εὐγενική ἀκόμα φιλοδοξία νὰ ζήσῃ τὸν ὄνομά τους, χαραγμένο μὲ χρυσὰ γράμματα σὲ μαρμάρινη στήλη, κάτω ἀπὸ μιὰ προτομή ἢ ἕναν ἀνδριάντα, προσφέρουν ἕνα μεγάλο μέρος αὐτῆς τῆς τίμιας περιουσίας, κάποτε κι' ὁλάκερη, γιὰ νὰ γίνῃ στὴν πατρίδα τους ἕνα ἢ περισσότερα κοινωφελῆ ἔργα. Καὶ τὸν φανταζόμαστε σιταρά, ἢ γούναρη, ἢ χαδιαρά, ἢ χρηματιστή, στὴν Πόλη, στὴν Ρωσία, στὴν Αὐστρία, στὴν Ὀλλανδία, μεγαλομπακάλη ἢ μεγαλέμπορα, σὰν τοὺς Βαλλιάνους, τοὺς Ζάππηδες, τὸν Βαρδάκη καὶ τόσους ἄλλους μεγάλους ἢ μικρότερους ἐθνικοὺς εὐεργέτας. Ἀλλὰ τὰ ἑκατόχρονα τῆς Φιλεκαπαιδευτικῆς Ἑταιρείας μᾶς τὸν ἔμαθαν, μᾶς τὸν ἀποκάλυψαν!

Ὁ Ἀπόστολος Ἀρσάκης δὲν ἦταν καθόλου ἔμπορος. Ἦταν ἕνας διανοητικὸς ἄνθρωπος, ἕνας ἐργάτης τοῦ πνεύματος, ἕνας σπουδαῖος ἐπιστήμονας, κι' ἀκόμα ἕνας διαπρεπὴς πολιτικός· καὶ τὴν περιουσία αὐτῆς πού ἐχάρισε γιὰ τὴν ἐκπαίδευση, τὴ μόρφωση τῶν Ἑλληνίδων, τὴν ἔκαμε μὲ πνευματικὴ ἐργασία, εἴτε γράφοντας βιβλία, εἴτε ἐκσκώντας τὴν ἐπιστήμη του, καὶ στὸ τέλος κατέχοντας τὰ ἀνώτερα ὑπουργήματα στὴν ἐξὴν ἐπικράτεια ὅπου ζοῦσε. Μὲ ἄλλους λόγους ἦταν ἕνας σοφὸς καὶ, ἀντίθετα ἀπὸ ἄλλους, πὺλ ἀπλοϊκοὺς εὐεργέτες, ἔκαμε τὴ δωρεὰ του μὲ ὅλη τὴν ἐπίγνωση τῆς βᾶξεως καὶ τῆς σημα-

σίας τῆς. Γιατὶ ἦταν σὲ θέση νὰ σκεφθῇ, νὰ κρίνῃ καὶ νὰ διαλέξῃ τὸ καλύτερο καὶ τὸ ἀναγκαϊότερο, ὅταν ἡ φιλοπατρία τοῦ τὸν ἐσπρωχνε νὰ κάμῃ μὲ τὸν πλοῦτο τοῦ ἕνα καλὸ στὴν πατρίδα του. Κι' ἐνῶ ἡ μικρὴ Ἑλλάδα, τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, εἶχε καὶ τόσες ἄλλες ἀνάγκες, ὁ Ἀπόστολος Ἀρσάκης εἶδε κι' ἀποφάσισε νὰ θεραπεύσῃ τὴν πραγματικῶς πὺλ ἐπείγουσα, νὰ δώσῃ δηλαδὴ ἀφθονα τὰ μέσα γιὰ νὰ ἐκπαιδεύονται οἱ Ἑλληνίδες, νὰ υποστηρίξῃ τὸ ἔργο τῆς νεοσύστατης Φιλεκαπαιδευτικῆς Ἑταιρείας, πού αὐτὲς ἦταν ὁ μεγάλος τῆς σκοπός. Καὶ τὰ σχολεῖα τῆς ἀπὸ τότε—ἀπὸ τὸ πρῶτο τῆς ὁδοῦ Πανεπιστημίου—ὀνομάζονται Ἀρσάκεια.

Στὸ περιοδικὸ «Ἑλληνίς» διαβάσω ἕνα ἄρθρο τῆς παλαιᾶς Ἀρσακιάδας Εἰρήνης Νικολαΐδης. Ἀπ' αὐτὸ μαθαίνω—γιατὶ ὁμολογῶ πῶς τίποτα δὲν ἤξερα—πῶς ὁ Ἀπόστολος Ἀρσάκης ἦταν Ἡπειρώτης, γεννήθηκε τὸ 1703, καὶ πέθανε 82 χρονῶν τὸ 1874. Φεύγοντας τὴν τυραννία τοῦ Ἀλήπασα, ἀπ' τὸ χωριὸ του, τὸ Χαρτάκοβο, πέρασε μικρὸς στὸ Βουκουρεστί, κοντὰ στοὺς θεοὺς του. Ἐκεῖ τελείωσε τίς γυμνασιακές του σπουδὲς καὶ κατόπι πῆγε στὴν Βιέννη ὅπου σπούδασε λατινική. Ἐγινε ἕνας ἔξοχος χειρουργός, ἔγραψε πολλὰ σπουδαῖα βιβλία—στὴ λατινική, στὴν ἀρχαία ἑλληνική, στὴν νεοελληνική—καὶ γυρίζοντας μετὰ χρόνια στὸ Βουκουρεστί, ἔκανε ἐκεῖ τὸ γιατρό. Ἐπειτα μῆλκε στὴν πολιτική, βγήκε βουλευτῆς—στὴν Ρουμανία πάντα—κι' ἔγινε ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν καὶ Πρωθυπουργός. Κάθε ἄλλο λοιπὸν παρὰ σιταράς ἢ γούναρης ὁ εὐεργέτης τῆς Φιλεκαπαιδευτικῆς Ἑταιρείας.

Ἀνάμεσα στὰ συγγράμματά του—ἔχει γράψῃ καὶ τὴν Ἱστορίαν τῆς Ἱατρικῆς ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων—μὴ διατριβὴ του, στὴν ἀρχαία ἑλληνική, ἐπιγράφεται: «Εἰ ἐξὴν καὶ ταῖς γυναῖσι ταῖς δραματικαῖς ἐπιδείξει παρεῖναι». Δηλαδή: «ἂν ἐπιτρέπεται καὶ στίς γυναῖκες (ζήτημα ἐκεῖνο τὸν καιρὸ) νὰ παρευρίσκονται σὲ θεατρικὲς παραστάσεις». Δὲν τὴν ξέρω τὴ διατριβὴ αὐτὴ, μὰ εἶμαι βέβαιος πῶς ὁ Ἀρσάκης θὰ υποστηρίξῃ πῶς ἐπιτρέπεται. Φιλοπόροδος καὶ φωτισμένος ἄνθρωπος σὰν αὐτόν, πού ἤθελε τὴ μόρφωση τῆς Γυναίκας, δὲν εἶναι δυνατό νὰ τὴν ἀποκλείῃ κι' ἀπὸ τὸ ἄλλο ἐκεῖνο μεγάλο σχολεῖο, πού εἶναι τὸ σοβαρό, τὸ σεμνόν, τὸ μορφωτικὸ Θέατρο.

Σας ἀσπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

Η ΜΙΚΡΗ ΡΩΣΙΔΑ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΕΛΕΝΗΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ JEAN ROSMER

— Συνέχεια από το προηγούμενο —

Ἀνατρίχασε και καταταράχτηκε. Τὴν εἶχεν ἀκούσει νὰ μιλάει μὲ τὸν συνταγματάρχη. Κατάλαβε τίποτε ἀπ' τὴ συνομιλία τῆς; Ἀδύνατο! Κανεὶς στὴν Ἀγία Ἐλένη δὲν μιλοῦσε ρωσικά.

Προσπάθησε νὰ καθησυχάσῃ τὸν ἑαυτὸ τῆς μὰ δὲν μπόρεσε. Ἐνα προαίσθημα τὴν κυρίευσε. Ἡ Μίλδρεδ, ὁ κακὸς τῆς δαίμονας, δίχως ἄλλο τὴν εἶχε παρακολουθήσει. Καθένας ἐκτὸς ἀπὸ αὐτὴ δὲν εἶχε ποτὲ τὴν παραμικρὴ ὑποψία.

Πῶς τῆς εἶχε ἔρθει νὰ κάνῃ σήμερα ἐπίσκεψιν στὸ Λόγκχουντ; Σίγουρα γιὰ νὰ τὴν κατασκοπεύσῃ, γιὰ νὰ ἰδῇ τί θὰ ἔκανε:

Συγχισμένη σὲ μεγάλο βαθμὸ ἡ Κάτια ἀποχαίρετ' ἐν τῇς δυὸ Γαλλίδες κυρίες καὶ ἔψαξε νὰ βρῇ τὴν Μίλδρεδ. Μὰ ἡ Μίλδρεδ εἶχε ἔξαφανιστεῖ. Ἡ κυρία Μοντολὸν τὴν πληροφόρησε πῶς ἡ μικρὴ Ἀγγλίδα δὲν εἶχε ἔρθει στὸ Λόγκχουντ παρὰ μόνον γιὰ λίγα λεπτά, ἴσα ἴσα γιὰ νὰ προσκαλέσῃ τὸν νεαρὸ Λά Κάζ γιὰ τὴν ἐρχομένη Κυριακὴ τὸ ἀπόγευμα στὴ βίλλα τῆς.

Ἡ Κάτια γύρισε σπῖτι παγωμένη ἀπὸ τὸ φόβο τῆς. Κλείστηκε στὴν κάμαρά τῆς καὶ γονατίζοντας μπροστὰ στὸν Ἐσταυρωμένο προσευχήθηκε μὲ ἥμερη, παρακαλώντας τὸν Θεὸ νὰ διώξῃ ἀπὸ κοντὰ τῆς κάθε κίνδυνο.

Ἐξαφνα ἡ φωνὴ τῆς καμαριέρας τὴν ἔβγαλε ἀπὸ τὴν προσήλωσή τῆς.

— Ὁ σὲρ Οὐίλλιαμς Κίγκσμπερρυ ζητάει τὴν δεσποινίδα, ἔλεγε ἡ Βριγίττα ἀπέξω, ἀπὸ τὴν πόρτα. Θέλει

Τὸ ἀπόγευμα ἀφιερώθηκε ὅλο στὴ μουσικὴ (Σελ. 500, στ. γ')

νὰ τῆς πῇ κάτι πολὺ βιαστικό. Ἐχε στείλει καὶ τ' ἀμάξι.

Ἡ Κάτια πετάχτηκε ὀρθή. Ἐννοίωσε κάτι νὰ σφίγγῃ τὴν καρδιά τῆς. Ἀρχισε νὰ τρέμῃ ἀλλὰ συγκρατήθηκε καὶ ἀπάντησε μὲ σταθερὴ φωνή:

— Εὐχαριστῶ πολὺ, Βριγίττα. Πηγαίνω ἀμέσως. Κάνε μου τὴ χάρη νὰ πῆς στὴν κυρία σου νὰ μὲ συγχωρῇ ποὺ δὲν τὴν ἀποχαίρετ' ὅτι νὰ μὴν κάνω τὸν σὲρ Οὐίλλιαμς νὰ μὲ περιμένῃ. Ἴσως ἄλλωστε νὰ μὲ κρατήσῃ ἡ Λαίδη Μίλδρεδ γιὰ τὸ φαγητό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ'

Κίνδυνος!

Ἡ Λαίδη Ὁ Ντόνοβαν ἔκανε τὴν τουαλέττα τῆς γιὰ τὸ δείπνο, ὅταν ὁ Πάτριξ, ξεχνώντας τοὺς συνειθισμένους τύπους μπῆκε στὴν κάμαρά τῆς ξαφνικά.

— Μὲ συγχωρεῖς, μάμμου, εἶπε προσπαθώντας νὰ κρύψῃ τὴν ταραχὴ του, ἀλλὰ γυρεύω τὴν Κατερίνα. Μοῦ εἶπαν πῶς βγήκε ἔξω, εἶναι ἀλήθεια;

— Ναί, ὁ σὲρ Οὐίλλιαμς ἔστειλε καὶ τὴν πῆρε.

— Μὲ τί ἀφορμῇ;

— Ἡ Μίλδρεδ θὰ τὴ συνάντησε σήμερα τὸ ἀπόγευμα στὸ Λόγκχουντ, ὅπως φαντάζομαι τοῦλάχιστον, καὶ θὰ τὴν κάλεσε γιὰ τὸ δείπνο.

— Ἡ Μίλλυ ἦταν σήμερα τὸ ἀπόγευμα στοῦ στρατηγοῦ Βοναπάρτη! φώναξε ὁ μικρὸς. Τί πῆγαινε νὰ κάνῃ. Δὲν φαντάζομαι νὰ τὴν εἶχε καλέσει κι' αὐτὴν ἡ κόμησσα Μπερτράν; Ὁχι, βέβαια!

— Γιατί κάνεις ἔτσι, Πάτριξ, εἶπε ἡ καλὴ μητέρα μ' ἀπορία. Πολὺ νευρικόν σὲ βλέπω ἀπόψε. Μὲ κοιτᾷς μὲ κάτι μάτια τρομαγμένα... Τί ἔχεις, παιδί μου;

— Ὁ μικρὸς βρῆκε πάλι τὴν ψυχραιμία του καὶ ἀπάντησε μὲ ἡρεμώτερο τόνο.

— Δὲν εἶμαι νευρικός... ἀλλὰ εἶχα ὑποσχεθῇ στὴν Κάτια.

— Ναί, ναί, σὲ καταλαβαίνω θὰ εἶναι κάτι σπουδαῖο, αὐτὴ ἡ ὥρα ὅμως δὲν εἶναι κατάλληλη, παιδί μου, γιὰ νὰ μοῦ τὸ πῆς. Κάνε ὅ,τι θέλεις, ψάξε νὰ βρῇς τὴν φίλη σου, μὰ ἄφησέ με νὰ τελειώσω τὸ ντύσιμό μου. Ἀπόψε ἔχομε καλεσμένον τὸν διοικητὴ καὶ θὰ μὲ κάνῃς ν' ἀργήσω.

Ὁ Πάτριξ γύρισε στὴν κάμα-

ρά του. Πῆρε ἕνα βιβλίον καὶ ἄρχισε νὰ τὸ διαβάξῃ, μὰ οἱ γραμμὲς χοροπηδοῦσαν μπρὸς στὰ μάτια του. Ἀνάμεσα σὲ κάθε λέξη τοῦ φαινόταν πῶς ἔδλεπε γραμμένο μὲ μεγάλα γράμματα: **Ὁ διευθυντὴς τῆς Ἀστυνομίας ἔστειλε κι' ἐξήγησε τὴν Κάτια.**

Τί τὴν ἤθελε τὴν μικρὴ Ρωσίδα ὁ σὲρ Οὐίλλιαμς;

Ἐνῶς ὁ Πάτριξ στενοχωριόταν γιὰ τὴ μικρὴ του φίλη ἡ Κάτια, μὲ τὴν καρδιά σφιγμένη ἀπὸ τὴν ἀγωνία ἔφτανε στὸ σπῖτι τοῦ Ἀγγλου ἀστυνομικοῦ.

Ἡ ξαφνικὴ καὶ ἀπρόοπτη αὐτὴ πρόσκληση τῆς εἶχε σταλῇ ἀπὸ τὸν σὲρ Οὐίλλιαμς καὶ ὄχι ἀπὸ τὴν Μίλδρεδ. Ἐπρόκειτο λοιπὸν γιὰ κάτι σοβαρό. Ἡ Μίλδρεδ θὰ τὴν εἶχε ἰδεῖ νὰ παραδίδῃ τὸ γράμμα στὸν Ναπολέοντα καὶ θὰ τὴν εἶχε μαρτυρήσει.

Οἱ φῆβοι τῆς Κάτιας ἦταν βάσιμοι. Μπαίνοντας στὸ γραφεῖο τοῦ σὲρ Οὐίλλιαμς ἡ Κάτια εἶδε τὴν μικρὴ Ἀγγλίδα ἐγκαταστημένη σὲ μιὰ πολυθρόνα μὲ πόζα ἀνακριτῇ.

Ἡ Κάτια τὴν πλησίασε χωρὶς νὰ δείξῃ ὅτι πρόσεξε τὸ ὕψος τῆς καὶ καλησπέρισε εὐγενικά. Μιὰ ξερὰ καλησπέρα ἦταν ἡ ἀπάντησή τῆς Μίλδρεδ.

— Καθίστε, σὰς παρακαλῶ, δεσποινίς, καὶ ἀπαντήστε μου σὲ ὅ,τι θὰ σὰς ρωτήσω, εἶπε ὁ σὲρ Οὐίλλιαμς μὲ κάπως αὐστηρὸ τόνο.

Ἡ Κάτια μὲ ἀπόλυτη ἡρεμία κάθισε ἀνακαυτικὰ στὸ ντιβάνι, σὰν νὰ εἶχε ἔρθει γιὰ ἐπίσκεψιν.

— Εἶμαι στὴ διάθεσή σας, ἀπάντησε ἀπλᾶ, χωρὶς νὰ δείξῃ καμμιὰ ἐκπληξῇ ἢ ἀνησυχία.

— Πήγατε σήμερα στὸ Λόγκχουντ; ρώτησε ὁ ἀστυνομικός.

— Μάλιστα.

— Γιὰ ποῖο λόγο;

— Γιατί μὲ εἶχε προσκαλέσει ἡ κόμησσα Μπερτράν.

— Πῶς ἔχετε σχέσεις μ' αὐτὴ τὴν κυρία; Ἡ Λαίδη Ὁ Ντόνοβαν δὲν γνωρίζεται μαζί τῆς.

Ἡ Κάτια χαμογέλασε.

— Ἐσεῖς ὁ ἴδιος, σὲρ Οὐίλλιαμς μὲ πήγατε στὸ Λόγκχουντ καὶ μὲ συστήσατε καὶ ἡ Λαίδη Μίλδρεδ ἔκανε λόγο γιὰ τὰ ρωσικά μου τραγούδια. Ἡ κυρία Μπερτράν ζήτησε νὰ μ' ἀκούσῃ νὰ τραγουδῶ. Μὲ τὴν ἄδεια τῆς Λαίδης Ὁ Ντόνοβαν δέχθηκα τὴν πρόσκλησιν καὶ πῆγα.

Ἐξω φρενῶν ἡ Μίλδρεδ τὴν ἔκοψε.

— Δὲν σὲ πῆρα μαζί μου στὸ Λόγκχουντ γιὰ νὰ σοῦ παρουσιάσω τὴν εὐκαιρία νὰ δώσης χαρτιά στὸν Βοναπάρτη.

Ἡ Κάτια κοκκίνησε. Χασομέρησε

λίγο κι' ὕστερα ἀπάντησε, ἐνῶ ὁ ἀστυνομικός τὴν κοίταξε μὲ τὰ διαπεραστικά του μάτια:

— Δὲν καταλαβαίνω τί θέλετε νὰ πῆτε.

— Μὴν κάνεις τὴν ἀνήξεση! Οὐρλιασε ἡ Μίλδρεδ. Σὲ εἶδα. Ἐδῶσε κάτι στὸν Βοναπάρτη. Σοῦ μιλοῦσε μὲ σιγανὴ φωνὴ καὶ ἀπὸ πολὺ καλά,

— Μοῦ φαίνεται πῶς ὁ Ναπολέων βρίσκεται στὸ σπῖτι τοῦ στὸ Λόγκχουντ, ἀπάντησε ἡ Κάτια ὑψώνοντας τὸ κεφάλι. Ἀν μοῦ εἶπε μερικὰ λόγια, δικαίωμά του ἦταν νὰ τὸ κάνῃ.

Ἡ ἀπάντησή αὐτὴ ἦταν ἀπερίσκεπτη. Ὁ σὲρ Οὐίλλιαμς μπῆκε στὴ μέση.

— Καὶ βέβαια, εἶπε. Ἀλλὰ αὐτὸ εἶναι ἀκριβὲς ποὺ στερεώνει τίς ὑποψίες μας. Γιὰ νὰ μιλάῃ ἔτσι ἐλεύθερα ὁ Βοναπάρτης μ' ἕνα κοριτσάκι τῆς ἡλικίας σας, αὐτὸ σημαίνει πῶς σὰς γινώριζε ἀπὸ πρὶν. Ὁ αἰχμάλωτος δὲν σχετίζεται μὲ κανένα καὶ δὲν τοῦ ἀρέσει νὰ μιλᾷ μὲ ξένους.

— Ἡ μὲς Μπάλομπ περνοῦσε ὡρες ὁλόκληρες παίζοντας χαρτιά μαζί του, ἀπάντησε ἡ Κάτια.

— Ἡ μὲς Μπάλομπ ἦταν σπῖτι τῆς, τὴν ἔκοψε ἡ Μίλδρεδ καὶ οἱ σχέσεις τῆς μὲ τοὺς Γάλλους περιορίζονταν ὥς ἐκεῖ. Δὲν ἔπαινε φίλιες μὲ τὸ ὑπηρετικὸ προσωπικὸ τοῦ Κορσικανοῦ. Καὶ δὲν θὰ μοῦ ἀρνήθῃς βέβαια ὅτι σ' ἔπιασα δυὸ φορές νὰ μιλάς μὲ δυὸ ὑπηρετὲς τοῦ Βοναπάρτη.

Ἡ μικρὴ Ρωσίδα ἀνατρίχασε. Δὲν πρόφτασε ὅμως ν' ἀπαντήσῃ. Ἡ Μίλδρεδ, ἔξαλλη, ἐξηκολούθησε γυρίζοντας πρὸς τὸν θεὸ τῆς:

— Αὐτοὶ οἱ δύο Ἰσπανοί, ὁ ἱπποκόμος κι' ὁ περιβολάρχης μοῦ φαίνονταν πάντα ὑποποίτοι.

— Μοῦ τὸ ἔχεις πῇ καὶ ἄλλοτε, καλὸ μου παιδί, ἀπάντησε καθησυχαστικά ὁ σὲρ Οὐίλλιαμς. Ἀλλὰ σοῦ τὸ ἐπαναλαμβάνω: τὰ χαρτιά τους εἶναι ἀπολύτως ἐν τάξει. Μόνος μου τὰ κοίταξα.

Καὶ γυρίζοντας πρὸς τὴν Κάτια, ποὺ ἦταν σὰν τρελλὴ ἀπὸ τὴν ἀγωνία, βλέποντας ν' ἀνακατεύονται σ' αὐτὴ τὴν ὑπόθεσιν ὁ νουνός τῆς καὶ ὁ Βερεζίνας:

— Ἐλα, παιδί μου, μὴν ταρασσεσαι καὶ ἀπάντησέ μου μὲ ὅλη σου τὴν εὐλικρίνεια. Ἡ ἀνεψία μου σὲ εἶδε νὰ δίνῃς κάτι χαρτιά στὸν στρατηγὸ Βοναπάρτη. Εἶναι ἀλήθεια;

— Μάλιστα, ἔκανε ἡ Κάτια χαμογελώντας ἀθελά τῆς. Βρῆκα τὸ πορτοφόλι τοῦ καὶ ἔτρεξα νὰ τοῦ τὸ δώσω.

— Δὲν ἦταν αὐτὸς λόγος γιὰ νὰ τοῦ φιλήσῃς καὶ τὸ χέρι! ἔκανε

ἡ Μίλδρεδ ἔξω φρενῶν ἀπὸ τὸν θυμὸ τῆς.

— Στὸν τόπο μας τὰ παιδιὰ φιλοῦν πάντοτε τὸ χέρι τῶν μεγαλύτερων, ὅπου κι' ἂν τοὺς συναντήσουν, ἀπάντησε ἡ Κάτια.

— Αὐτὸ εἶναι ἀλήθεια. Συνήθεια ρωσική, ἐπιβεβαίωσε ὁ σὲρ Οὐίλλιαμς, χωρὶς νὰ χάσῃ ἀπὸ τὰ μάτια τοῦ τὸ ἀλλοιωμένον προσωπάκι τῆς Κάτιας. Μίλδρεδ, δὲν ἐφέρθηκες ὅπως πρέπει στὴν μὲς Καίτη καὶ πρέ-

Ἡ Κάτια ἔβγαλε τὰ χαρτιά ἀπὸ τὸ τσαντάκι τῆς. (Σελ. 501, στ. γ')

Πέρασε τὰ χέρια τῆς γύρω ἀπὸ τὸν λαιμὸ τῆς μικρῆς Ἀγγλίδας καὶ τῆς πρόσφερε τὸ κοκκινισμένο της μαγουλάκι γιὰ νὰ τὸ φιλήσῃ.

— Καληνύχτα, Μίλδρεδ. Θὰ μὲ δποχερώσετε νὰ διατάξετε τὸ ἀμάξι γιὰ νὰ μὲ πᾶν στὸ σπῖτι τοῦ ταγματάρχη Ὁ Ντόνοβαν, πρόσθεσε γυρίζοντας πρὸς τὸν σὲρ Οὐίλλιαμς.

Μόλις ἔφθασε στὸ σπῖτι ἡ Κάτια ἀλλάξε φόρεμα καὶ ντυμένη μ' ἕνα ἀπλὸ καθημερινὸ φορεματάκι ἔαπλωθηκε στὴν πολυθρόνα καὶ ἄρχισε νὰ

σκέπτεται. Ἀπὸ τὸ μυαλὸ τῆς ξαναπερνοῦσαν ὅλα τὰ περιστατικὰ τῆς πολυτάραχης ἐκείνης ἡμέρας. Ξαναπέρασε μπροστὰ τῆς ἡ συνάντησή τῆς μὲ τὸν Ναπολέοντα, ἡ παρακολούθησιν τῆς Μίλδρεδ καὶ τέλος ἡ ἀνάκρισή τῆς ἀπὸ τὸν σὲρ Οὐίλλιαμς.

Ἡ ἀλήθεια εἶναι πῶς ὁ σὲρ Οὐίλλιαμς τῆς φάνηκε ἐξαιρετικὰ εὐγενικός κι' ἔδειξε πῶς λυπήθηκε γιὰ τὴν παρεξήγησιν Μὰ ἡ Κάτια ἦταν βέβαια πῶς τοῦ ἔμενε κάποια ὑποψία

πρὸς τὴν ζήτησιν συγχώρησης. Φιληθήτε καὶ συνεννοήθηκε γιὰ νὰ διοργανώσετε κανένα παιχνιδιάρικο οἱ δυὸ σας.

Λέγοντας αὐτὰ κοίταξε τὴν Μίλδρεδ κατὰμματα. Ἡ Κάτια εἶχε σηκωθεί.

Ἐπήδησε ἀθόρυβα ἀπὸ τὸ παράθυρο στὸν κήπο, σήκωσε τίς φούστες τῆς καὶ ἄρχισε νὰ τρέχῃ πρὸς τὴν

διεύθυνση τοῦ Λόγκχουντ. Τὴν ἴδια στιγμὴ, πίσω ἀπὸ ἕνα θάμνο εἶδε δυὸ σκιὲς νὰ ξεπροβαίνουν. Ξετρελλάμενη ἡ Κάτια δυνάμωσε ἀκόμη περισσότερο τὸ τρέξιμό τῆς. Εἶχε ἀναγνωρίσει τὸ ψηλὸ καπέλλο καὶ τοὺς ἀνασηκωμένους κολάρους τῶν ἀστυνομικῶν τοῦ σὲρ Οὐίλλιαμς.

Τὴν ἔπιασε πανικός. Τρέχοντας χωρὶς νὰ βλέπει μπρὸς τῆς, ἐπήδησε ἕνα χαντάκι, σκαρφάλωσε ἕνα φράχτη, διέσχισε ἕνα χωράφι καὶ χωρὶς νὰ ξέρῃ κι' αὐτὴ πῶς, βρέθηκε μπροστὰ στὴν μικρὴ ἐξώπορτα τῆς ὑπηρεσίας τοῦ

Λόγκχουντ. Τακτοποίησε τὴν φούστα τῆς καὶ τὰ μαλλιά τῆς κι' ὕστερα κάνοντας τὴ φωνὴ τῆς ὅσο πρὸς ἡρεμὴ μπορούσε εἶπε ἀγγλικά στὸν φρουρὸ ποὺ βημάτιζε ἀπ' ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα.

— Θὰ ἤθελα νὰ πῶ δυὸ λόγια στὸν Πάμπλο, τὸν Ἰσπανὸ περιβολάρχη. Μπορεῖτε νὰ τὸν εἰσποιήσετε;

Ὁ στρατιώτης τὴν κοίταξε ἐξεταστικά. (Ἀκολουθεῖ) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

Ἀνθυποπλοίαρχον (σὲ συγχαίρω γιὰ τὸ εὐχάριστο πού μοῦ γράφεις κι' εὐχομαι τὴν ἴδια ἐπιτυχία ὡς νὰ βγῇς ἀξιωματικός· δὲν μποροῦς παρὰ νὰ περνᾷς πελὺ ὥραϊς στὴ Σχολή· μόνο πού μὲ διαβάξεις κάθε δεκαπέντε ὅταν ἔχῃς ἐξόδο·) **Τρύπα στὸ Νερό** (ναί, «κάλλιο ἀργά», ἂν καὶ στὴν περὶ στήσιν αὐτὴ δὲν ἔχῃ ἀργὰ καθόλου· εἴπα στὸν κ. Φαῖδωνα πὼς θυμᾶσαι τὰ «ρουμπίνια» του κι' ἀπόρησε πολὺ ἐκεῖνος δὲν τὰ θυμῶταν καθόλου! «τοῦ μαγγαλιού, τοῦ λέω, μὲ τὸν πηρήνα... — ἂ, ναί!») **Γάργαρη Βρυσοῦλαν** (πολὺ μ' εὐχαρίστησε τὸ γράμμα σου, μόνο πού ἦταν δυσανάγνωστο· γιατί μεταχειρίζεσαι τόσο ξέθωρο μελάνι;) **Δόνεφαν** (ἔλαβα καλὴ πρόοδο καὶ στὸ Γυμνάσιο) **Ντέτεκτιβ-Φάντασμα** (δ. κ. Ε. σ' εὐχαριστεῖ γιὰ τὴν πληροφορία πὼς παίχθηκε ἐκεῖ ἡ κωμωδία του «Δὲν εἰμ' ἐγὼ» ἀλλ' ἀπὸ ποιὸν θίασο; σ' εὐχαριστεῖ καὶ γιὰ τὰλλα πού γράφεις) **Στέφανον τῆς Δόξης** (ἔλαβα καὶ θὰ τὸ διαβάσω μὲ τὴ σειρά του) **Ἰσιδα, Γεώργιον Ἀλεξίου** κτλ. κτλ.

Εἰς ὅσας ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν 1 **Νοεμβρίου** θάπαντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 280οῦ Διαγωνισμοῦ Λύσεων. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου δεκταὶ μέχρι τῆς 14 Ἰανουαρίου.

580. Στοιχειογράφος

Στὴν Ἑλλάδα εἶμαι νησί·
Δεύτερο λαϊκὸ ἂν πάρω,
Δεύτερο νησί θὰ βγῇ,
Ὅχι καὶ μακριά... ἀπ' τὴν Πάρο.
Σεληνιατικὸς Ψαράς

581. Μεταγραμματισμός

Ἄλλο τώρα νησί παίρνω,
Τοῦ ἀλλάζω τὴν οὐρά,
Καὶ στὸ στόμα φροῦτο φέρνω
Καὶ δαγκώνω μὲ χαρά.
Σεληνιατικὸς Ψαράς

582. Αἶνιγμα

Οἱ Ἰταλοὶ δὲν τὸχουνε,
Ὁ Ἰταλὸς πὼς τὸχει;
Νά, τὸχουνε κι' οἱ Ἕλληνες,
Ὁ Ἕλλην ὅμως ὄχι.

Τζιλ

583. Ἀστὴρ

* * * Νάντικατασταθοῦν οἱ
* * * ἀστερίσκοι διὰ γραμ-
* * * μῶν ὥστε νάναγινώ-
* * * σκωνται: ὀριζοντίως
* * * ὁρη τῆς Εὐρώπης, κα-
* * * θέτως νῆτος τῆς Ἀ-
* * * σίας, διαγωνίως πο-
ταμὸς τῆς Ἑλλάδος καὶ πετηνόν.

Κίτρινη Ἀράχνη

584-588. Μαγικὴ Νῆσος

Τῇ ἀνταλλαγῇ δύο συνεχῶν γραμμά-
των ἐκάστης τῶν κάτωθι λέξεων διὰ
μίας νῆσου, πάντοτε τῆς αὐτῆς, νὰ
σηματισθοῦν ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ
ἄλλαι τόσαι λέξεις:

ἀνῆρ, λύσις, πόρος, τερπνὰ, Νῆκος
Ἀγνούλα

589-592. Ὁμοιόμορφα Φωνηεντόλιπα
1, κπερ = ζῶον· 2, κπερ = ἐπιθετὸν
θεῶς· 3 κπερ = φυτόν ἐδάδιμον· 4 κπερ,
= γεωργός.

Κίτρινη Ἀράχνη

593. Γρῆφος

φρο
φρο φρο Ν
ο α
φρο φρο
φρο
Ἀγνούλα

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσεων τοῦ φύλλ. 35

406. Διώνη (δύο νῆ). — 407. Ἄδης (ἄ, δῖς). — 408. Ὠρίων· Ἀρίων — 409. Πύρρος-πυρρός.

410. Α Ε Τ Ο Σ 411. ΒΡΑ-
Ρ ΜΑΠΟΥΤΡΑΣ
Τ Α Γ Ο Σ (Ραμῶ, Ἀτρα-
Ω Ν πός, Μαύρα, Πά-
Σ ρος, ὄραμα, ὕ-
Τ βορ, ταῦρος, σαύ-
ρα). — 412. Σὺν
Ἄθηνά καὶ χεῖ-
ρα κίνει (συ-
ναθ-ηνα-και-
Ε Ι Ρ Η Ν Ι Κ Ο Σ χει-ρα-κιν-ει).
— 413. ΚΛΕΙΤΟΣ - ΣΚΙΑΘΟΣ (Κα-
σάνδρα, Λακωνία, Ἑλικὸν, Ἰματιον,
Τίθημι, Ὀλορος, Σηστός). — 414. Ὁ
οὐ μισεῖς ἐτέρω μὴ ποιήσης (ὥς, ἡμεῖς,
εἶσαι, τέ, Ρώμη, ποιεῖς, εἰς).

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

[ΛΣ'—817]

Δ οξασμένο Ἀκρωτήρι, ἀλληλογρα-
φοῦμε; Γράψε πρώτο: Κ. Ταμπουράν,
ὁδὸς Μάρνη 32, Ἀθήνας.

Κίτρινος Ἰππεὺς

[ΛΣ'—818]

Χ ιονισμένο Δενδράκι (ΝΤ), Νεάνις τοῦ
Ἰονίου (ΑΛ), δὲν ἀλληλογραφῶ. Δὲν
με ξέρετε.

[ΛΣ'—819]

Η πειρωτόπουλο, ἐτοιμάσου νὰ δεχθῇς
τὴν ψυχρολουσία. Δὲν λέγομαι Παπαν-
δρέου. (Διάπλ. Βεδ.).

Πικροδάφνη

[ΛΣ'—820]

Β ασιλέα τοῦ Χιούμορ, Ἀγγουρολογι-
τατε, εὐχαριστῶ θερμότερα. Ἄλκη
Νουάρε, χρόνια πολλά.

Στέφανος τῆς Δόξης

[ΛΣ'—821]

Α νεμοζάλη, σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὴν ὑπο-
στήριξι. Ὅσο γιὰ τὸν ἐξοχῶτατο κ.
Χαμυλιόντα δὲν ἔχω παρὰ νὰ τὸν συμ-
βουλέψω νὰ μὴ ξεχνᾷ ποτὲ ὅτι «ὅποιος
σκάβει τὸν λάκκο τῶν ἄλλων, πέφτει ὁ
ἴδιος μέσα».

ΜΠΕΤΟΒΕΝ

(Κ. Ν. Χατζηπατέρας)

[ΛΣ'—822]

Μ υρέλλα, ἐγὼ τοὺς φύλλους τοὺς ἐξο-
λόβευσα διὰ τῆς πυρῆς. Ἐσὺ;
Πλωτάρχης

[ΛΣ'—823]

Σ υριανέ, ἀνταλλάσσουμε τετραδιάκια;
Στείλε πρώτος. Διαμάντω Σακκή, Σδρον
διὰ

Γαλιάνδρα

[ΛΣ'—824]

Ξ ανθὴ Ἑλληνοπούλα, πότε ἐγινες
ξανθὴ; ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΟΥ ΧΙΟΥΜΟΡ

[ΛΣ'—825]

Β ασιλέα τοῦ Χιούμορ. ΙΕΩΣ.
ΚΑΤΑΣΚΟΠΟΣ 33

[ΛΣ'—826]

Χ αρατίματ' ἀπ' τῆς Φωτιάς, Κόκκινη
Τοξότη (θυμᾶσαι τὴν... μπαλλιά;)
ΞΕΛΟΓΙΑΣΤΡΑ

[ΛΣ'—827]

Ξ ανθὲ Δόκιμη τί ναυτικός θὰ γίνῃς ἀφοῦ
λιποθυμᾷς; Κάστα Ντίβα, ὁ χειμῶνας
σκόρπισε τὴν παρῆμα μας. Τί κρίμα!!!
Γελαστὲ Ἰππολοχάγῃ, θὰ γράψω σύντομα.
ΛΕΩΤΗ ΚΑΡΔΟΥΛΑ

[ΛΣ'—828]

Δ ΙΑΠΛΑΣΟΠΟΥΛΑ, σύμφωνα μὲ τὸν
[ΛΣ'—323] Διαγωνισμό μας βρα-
βεύουμε: 1ο) Δουλοῦκο, 2ο) Ἀγνούλα,
3ο) Ἀμαδρυάδα, 4ο) Ζουζού, 5ο) Ἀελ-
λώ, 6ο) Τζοκόντα καὶ 7ο) Μοδιανὸ Ζι-
ζάνιο. Τοὺς λοιποὺς εὐχαριστοῦμε θερ-
μότερα. Γιὰ τὰ ὅρα κοιτάξετε στὴν προ-
κήρυξη τοῦ Διαγωνισμοῦ μας. Δουλοῦκο,
Τζοκόντα, Μοδιανὸ Ζιζάνιο καὶ Ἀ-
γνούλα, σὰς παρακαλοῦμε σταίτε μας τὶς
δυσθύνσεις σας.

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΔΙΑΒΟΛΟΚΟΡΙΤΣΑ

[ΛΣ'—829]

Τ ΖΩΡΤΖ ΡΑΦΤ, ΑΡΣΑΚΕΙΑΔΑ Νο 7,
σὰς εὐχαριστοῦμε γιὰ τὶς τόσο ὡ-
ρατὲς ἀπαντήσεις σας στὸ Διαγωνισμό.
Γιὰ τίς ὁποῖες καὶ βραβευθήκατε...
παμψηφεί.

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΔΙΑΒΟΛΟΚΟΡΙΤΣΑ

[ΛΣ'—830]

Ζ ΟΥΖΟΥ=Πίτσα Στούμπου. «Τρελλοπα-
ρέα», χάθηκες ἀπὸ ἐμάς. Διαφεύξεις
δὲν πτοοῦν τὴν: «ΤΡΙΑΝΔΡΙΑ 3»

[ΛΣ'—831]

Υ περασσιζόμενος τὸ Παπαγαλάκι ἀπο-
καλύπτω: Νεάνις τοῦ Ἰονίου=Λαλῶτη,
Χιονισμένο Δενδράκι=Τσακκασιάνου.

Ντέτεκτιβ Χ—9

[ΛΣ'—832]

Π λοίαρχε Νέμο, διάβασα τὴν ἀγγελία
σου. Δέχομαι εὐχαρίστως. Στείλε
πρώτος.

Κυρία τοῦ Ντάνοιγκ

[ΛΣ'—833]

Π ροκηρῶσσο δῆμνον Διαγωνισμὸν ἡ-
θοποιῶν. Συμμετοχὴ δίδραχμος. Βρα-
βεῖα δύο. Ἰδίως ἀπὸ τοὺς Πορθμὸν Εὐρί-
που (γιατὶ δὲν γράφεις;) Γεώρ. Φωκᾶν,
Βασιλέα τοῦ Χιούμορ, Μαρτίνον Βέγιαν,
Υἱὸν καὶ... Κόριον τοῦ Ντάνοιγκ. Δ/σις:
Ανίδα Μαρτίναν Παπᾶ, Λάρισα.

Κυρία τοῦ Ντάνοιγκ

[ΛΣ'—834]

Κ υκλαμιά, πὼς τὰ παίρνῃς στῆς Κρί-
κου μὲ τὴν Φοίβη καὶ τὴν Φανή
Τριανταφυλλίδου;

Εὐέλπις τοῦ Ἀλκαζάρ

[ΛΣ'—835]

Μ ικρὲ Ἀνθυποπλοίαρχε, ἀλληλογρα-
φοῦμε, σταίτε πρώτος: Καίτην Πα-
νοπούλου (διὰ Ε. Ζ.) Μάγερ 26, Ἀθήνας.
Βασιλέα τοῦ Χιούμορ ἀλληλογραφοῦμε Ἀ-
ραβιστί; Εὐθύμος Σημαιοφόρος

[ΛΣ'—836]

ΛΕΣΧΗ ΤΩΝ ΔΡΑΚΩΝ

Δ ιαπλασάπουλα! μὴν ξεχνᾶτε τὸν [ΛΣ'
—755] Διαγωνισμό. «Γράψτε μας,
πόσα Διαπλασάπουλα φαντάζεσθαι ὅτι θὰ
μᾶς ἀπαντήσουν;» Δηλαδή σὰς ζητοῦμε
ἕναν ἀριθμό.

Ἄν λάβουμε περισσοτέρους τῶν πενήντα
ἀπαντήσεων, θὰ βραβεύσουμε τρεῖς.

[ΛΣ'—837]

Σ ιὰν· Φεῦ, τοῖν· τοῖ λά, δὲν ἔχω ἀ-
νάγκην συμβουλῶν. Ἀλλὰ καὶ νὰ εἶχα
δὲν θὰ ζητοῦσα ἀπὸ τόσο ἐξυπνα κορι-
τσάκια ὅτε μισὴν συμβουλὴν.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΟΥ ΧΙΟΥΜΟΡ

[ΛΣ'—838]

Σ τέφανε τῆς Δόξης, ἀφοῦ τὸ θέλεις
εἶμαι μεγαλύτερος... «Τριανδρία Ι»
γιατὶ δὲν ἀπαντᾷς;

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΟΥ ΧΙΟΥΜΟΡ

[ΛΣ'—839]

Κ ὀριε τοῦ Ντάνοιγκ, Πάρι, ἀλληλογρα-
φοῦμε; Δ/σις: (ΛΣ'—759).
ΠΛΟΙΑΡΧΟΣ ΝΕΜΟΣ